

קיבוץ שהעז להתמודד ביחד

מתוך עיתון "במקום" עיתון לאנשים שאוהבים קיבוץ ספטמבר 2010 כתבה על קיבוץ זיקים

בעקבות העלאת נושא השינויים הדיפר-נציאליים והבחירה הברורה בקיבוץ שיתופי, גיבשו בזיקים מספר שינויים, שזכו לכינוי 'שיתופי פלוס', ואמורים לענות על הרצון לשפר את החיים בצוותא. דגי מפרט: "אנחנו מאפשרים היום לחברים, בתנאי שמילאו את חובת עבודתם הרגילה, לעשות שעות נוספות במקומות בהם הקיבוץ נזקק לכך. זוהי זריקת מוטיבציה לחברים, במיוחד לאלה שלעתים מגמגמים בעבודתם. ניתן לעשות עד 200 שעות נוספות בשנה, בשכר של 20 ₪ לשעה. מהלך זה עוזר בהעלאת רמת התקציבים, באמצעות הגדלה נאה של עד 8,000 ₪ בשנה למשפחה.

"איפה אפשר לעבוד? בשמירת לילה, ברפת, במפעל ובכל מקום שצריך. מדובר באפשרות הניתנת לכולם, להגדיל את תקציבם ברמה אחידה. יש גם חברים 'גלובליים', המקבלים את 'שיתופי פלוס', מלא או חצי, מעצם תפקידם בקיבוץ". שינוי נוסף נועד לעודד חברים להגדיל את המשכורת שלהם בחוץ, המועברת חלקית בוך: "יצרנו להם מוטיבציה נוספת בהחלטה, שחבר המביא היום משכורת נמוכה או בינונית, יכול להביא להעלאת ההכנה ובעקבותיה לקבל 'שיתופי פלוס'.

צריך להגדיל משמעותית את המשכורת כדי לזכות לקבל את השיתופי פלוס. אך שוב, גם כאן לא מדובר בקבלת אחוז דיפר-רנציאלי מהמשכורת, אלא בתשלום שווה הניתן לכולם".

מה עוד נכלל במאמץ של קיבוץ זיקים לשפר את מצבם התקציבי של חברי הקיבוץ?

"הפרטנו מזון עד ל-50% בערך, וגם את תקציב החשמל העברנו לחבר, והחברים עושים מאמץ להביא למינימום הוצאה ולה-גדלת התקציב האישי. כך יצרנו אפשרויות להגדיל מעט את התקציב, גם דרך הפרטת המזון והחשמל וגם במתן שיתופי פלוס". דגי מדגיש, שהוא רואה את קו השבר בין הקיבוץ השיתופי לזה הדיפרנציאלי במתן שכר דיפרנציאלי. "אין אצלו שכר דיפרנציאלי", הוא מציין, "ואין חבר שיקבל פחות בתקציב שלו לעומת ממלאי תפקידים".

הבנים, השכונה וגרעין "נהר"

מה עם הבנים? "יש בעיה עם קליטת בנים לחברות", מודה דגי. "הם מעדיפים להיות תושבים. ברגע של חולשה, בשיא המשבר, עלה רעיון להקים שכונה. בנינו אותה במתחשבה, שהיא תהייה אלמנט נוסף בהצלת הקיבוץ מהמשבר ותעזור כלכלית להתמודד עם החוב, שאז לא ידענו איך לצאת ממנו.

היו אולי גם חברים, שראו בשכונה פתרון לבנים שלא רצו להיות חברים. אך בזמנו, רוב החברים תמכו בהקמת השכונה כניסיון להציל את הקיבוץ מחובותיו. בסוף, ניצלנו בזכות דברים אחרים. האמת היא, שכלכלית כמעט לא ראינו כלום מהשכונה שעדיין נמצאת בחלקה הגדול בבנייה, אחרי שבתקופת הקאסמים רבים מאלה שנתרשמו אליה נמחקו".

האם קיומה מפריע להתנהלות זיקים

כקיבוץ שיתופי? לדעתו של דגי, ממש לא. "אין להם קשר למשק ולא יזזה קיבוץ אנחנו בוחרים לנהל. הם משלמים מחיר מלא על האוכל, כשאנו משלמים חצי, משלמים גם על בילוי בבריכה, והווילות שלהם לא ממש מפריעות באמת למישהו. אנחנו כן משתדלים להיות יחד בחגים משותפים".

אז מה עם הבנים? "היום הקיבוץ נמצא במהלך יפה של קליטת משפחות מבחוץ, ומקווים שגם הבנים ישתלבו במהלך",

את הכתבה המלאה ניתן למצוא באתר "שווים" בכתובת

http://www.shavim.org.il/zeresh/bimkom/100927_bimkom20.htm